

Dzień Wiedzy o Antybiotykach

18 listopada obchodzimy Europejski Dzień Wiedzy o Antybiotykach, a jednocześnie rozpoczniemy obchody Światowego Tygodnia Wiedzy o Antybiotykach, który potrwa do 24 listopada. Najbliższe dni będą okazją, aby zastanowić się, jak stosować antybiotyki, aby skutecznie leczyć choroby i zapobiec antybiotykooporności.

Czym są antybiotyki?

Antybiotyki to leki stosowane w zwalczaniu zakażeń bakteryjnych. Mogą działać bakteriobójczo, tzn. zabijać drobnoustroje, lub bakteriostatycznie – wówczas powodują zahamowanie ich procesów życiowych, aby uniemożliwić namnażanie.

Antybiotyki są stosowane w leczeniu od blisko 100 lat. Pierwszym antybiotykiem była penicylina, odkryta w 1928 r. przez Aleksandra Fleminga. Dziś powszechna dostępność antybiotyków ułatwia leczenie chorób bakteryjnych i pomaga zapewnić bezpieczeństwo przy wykonywaniu zabiegów medycznych. Niestety niewłaściwe stosowanie i nadużywanie antybiotyków prowadzi do rozwoju antybiotykooporności. Nowe szczepy bakterii, na które nie działają znane antybiotyki, mogą stać się zagrożeniem dla zdrowia publicznego.

W wyniku lekooporności antybiotyki i inne leki przeciwdrobnoustrojowe stają się nieskuteczne, a infekcje mogą być coraz trudniejsze lub nawet niemożliwe do wyleczenia

Prawidłowe używanie antybiotyków

Utrzymanie skuteczności antybiotyków to odpowiedzialność każdego z nas. Zarówno personelu medycznego, pacjentów, rodziców, jak i decydentów, mających wpływ na procedury leczenia. Co możemy zrobić, aby nie dopuścić do rozwoju antybiotykooporności?

- Stosuj tylko antybiotyki przepisane przez lekarza – nie naciskaj na ich przepisanie.
- Antybiotyki nie są skuteczne w przypadku COVID-19, przeziębienia ani grypy, które są spowodowane przez wirusy. Używaj ich wyłącznie w uzasadnionych przypadkach przy zakażeniach bakteryjnych.
- Bierz antybiotyki zgodnie z zaleceniem lekarza:
 - we właściwej dawce
 - z odpowiednią częstotliwością
 - przez taki czas, na jaki zostały przepisane (nie przerywaj kuracji przed jej końcem, nawet jeśli czujesz się lepiej).
- Nie bierz antybiotyków na własną rękę, nawet jeśli zostały ci z poprzedniej kuracji lub brał je znajomy z podobnymi objawami. Zbliżone symptomy mogą wystąpić w przebiegu różnych chorób.

Wielu infekcjom bakteryjnym da się łatwo zapobiec. Myj często ręce wodą i mydłem przez co najmniej 20 sekund lub dezynfekuj preparatami na bazie alkoholu. Właściwa higiena i szczepienia przyczyniają się do zmniejszenia liczby infekcji, mniejszej liczby przepisywanych antybiotyków, a co za tym idzie - mniejszego ryzyka antybiotykooporności.

Antybiotykooporność

To bakterie, nie ludzie, nabywają oporności na antybiotyki. Nawet zdrowe osoby, którzy rzadko biorą antybiotyki i są w dobrej formie fizycznej, mogą doświadczyć komplikacji, jeśli zarażą się antybiotykooporną bakterią. Skutki antybiotykooporności może odczuć każda osoba, na każdym etapie życia. Już teraz UE, Islandii i Norwegii łącznie ponad 35 000 osób rocznie umiera na skutek infekcji spowodowanych przez antybiotykooporne bakterie.

Bez efektywnych antybiotyków możemy powrócić do braku efektywnego leczenia zakażeń, które występowały przed erą antybiotyków przeszczepy organów, chemioterapia, intensywne opieka medyczna i wiele innych procedur mogą być w przyszłości znacznie utrudnione. Choroby, którym dziś możemy skutecznie zapobiegać, będą się znów szerzyć w społeczeństwie. Nie wszystkie choroby da się wyleczyć. Dlatego zapobieganie antybiotykooporności jest naszą wspólną odpowiedzialnością.

Więcej informacji o wydarzeniu oraz o stosowaniu antybiotyków znajdziesz na [stronie Narodowego Programu Ochrony Antybiotyków](#).